

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dzieje kaszubszczyzny literackiej		8.0.12445	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	język kaszubski w praktyce kulturowej, nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Justyna Pomierska; prof. dr hab. Marek Cybulski; dr hab. Hanna Makurat-Snuzik, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - przygotowanie do zajęć	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie do kolokwium	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 50.00%	
		- kaszubski w wymiarze 50.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach – 20%, • ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru (prace ustne i pisemne wskazane przez prowadzącego) – 40%, • przygotowania do kolokwium zaliczeniowego (kolokwium pisemne lub kolokwium ustne z zagadnień przedstawionych na wykładzie i znajdujących się w lekturze do samodzielnego studiowania i umiejętności kształconych i utrwalanych na zajęciach) i oceny uzyskanej na kolokwium (formę kolokwium ustala prowadzący na początku semestru) – 40%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Czynny udział w zajęciach	Kolokwium	Wykonywanie prac ustnych i pisemnych wskazanych przez prowadzącego
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W03	+	+	+
K_W04	+	+	+
K_W09	+	+	+
K_W10	+	+	+
Umiejętności			
K_U02	+	+	+
K_U06	+	+	+
K_U08	+	+	+
K_U18	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K08	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość języka kaszubskiego; usystematyzowana wiedza i umiejętności opisu zjawisk językowych na poziomie maturalnym.

Cele kształcenia

Opis analityczny rozwoju literatury kaszubskiej od czasów najdawniejszych do dziś: leksykografowie i ich dzieła. Analiza historii kaszubszczyzny literackiej na przykładach kaszubskich słowników, kaszubskiego piśmiennictwa i innych tekstów kultury.

Treści programowe

Najstarsze zabytki języka kaszubskiego. Nazwa "Kaszuby". Badacze kaszubszczyzny i ich dokonania w XIX w i XX w.

K.C. Mrongowiusz – prekursor badań kaszubszczyzny.

F.S. Ceynowa jako prekursor piśmiennictwa kaszubskiego (na tle zmian w poł. XIX w.).

A. Hilferding – jego pobyt na Kaszubach i dzieło. Granice kaszubszczyzny.

S. Ramułt i sprawa kaszubska a rozwój kaszubologii. Status języka kaszubskiego. Mapy i atlasy językowe.

F. Lorentz i jego udział w rozwoju kaszubszczyzny literackiej. Gramatyki języka kaszubskiego. Etapy rozwoju kaszubszczyzny literackiej.

B. Sychta jako leksykograf i paremiograf na tle poprzedników.

Słownik etymologiczny kaszubszczyzny. W. Boryś i H. Popowska-Taborska.

A. Labuda, J. Trepczyk, E. Gołąbek i ich słowniki polsko-kaszubskie. Rola translatoryki w rozwoju kaszubszczyzny literackiej.

Wykaz literaturyHilferding A., Resztki Słowian na południowym wybrzeżu Morza Bałtyckiego, tłum. N. Perczyńska, oprac. J. Treder, Gdańsk 1989 (wybrane rozdziały)
Pomierska, Przysłowia w Słowniku F. Lorentza „Acta Cassubiana”, Tom XIV, Gdańsk 2012, s. 7-20.

Pomierska J., Stefan Ramułt i sprawa kaszubska a Akademia Umiejętności – ich udział w rozwoju kaszubologii, w: Kaszubi i Pomorze a Kraków. O zainteresowaniach sprawami kaszubsko-pomorskimi w kręgu Polskiej Akademii Umiejętności, pod red. J. Borzyszkowskiego, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2016, s. 103-132.

Popowska-Taborska H., Boryś W., Leksyka kaszubska na tle słowiańskim, Warszawa 1996 (wybrane fragmenty)

Sychta B., Przewiska u Kaszubów, „Język Poski” 36, 1956.

Tréder J., Mól K.C. Mrągówiusza w dziejach Kaszëbów i jich jãzëka, „Acta Cassubiana” 2015.

Tréder J., Spòdlowò wiedzò ò kaszëbiznie, wëd. 2. pòpr. i pòsz., redakcjò J. Pòmierskò, Gduńsk 2014. [rozdziały I-VII, XI],

Treder J., Historia kaszubszczyzny literackiej. Studia, Wyd. UG, Gdańsk 2005 (rozdział wskazany przez prowadzącego)

Wstępy i/lub postłowania w słownikach:

- E. Gołąbek, Kaszëbsczzi słowòrz normatiwny, Gdańsk 2005.
- S. Ramułt, Słownik języka pomorskiego czyli kaszubskiego, scalił i znormalizował J. Treder według wydań AU z roku 1893 i PAU z roku 1993, Gduńsk 2003, 2006.
- Trepczyk J., Słownik polsko-kaszubski, t. I-II, Gdańsk 1994.
- W. Boryś, H. Popowska-Taborska, SEK.

A.2. Literatura studiowana samodzielnie przez studenta

- Historia, geografia i piśmiennictwo Kaszubów, pod redakcją Jana Mordawskiego, Gdańsk 1999.

- Język kaszubski. Poradnik encyklopedyczny, red. J. Treder, wyd. 2., Gdańsk 2006.
- J. Zieniukowa, Kaszubszczyzna, [w:] Język polski, pod red. S. Gajdy, Opole 2001, s. 477-491.
- Nazwy i dialekty Pomorza dawniej i dziś, Pomorskie Studia Dialektologiczno-Onomastyczne, Nr 3 2000 (w całości dot. Lorentza); Nr 6, Gdańsk 2006 (w całości dot. Ramuła).

B. Literatura uzupełniająca:

- Breza E. (red.), Najnowsze dzieje języków słowiańskich: Kaszubszczyzna, Opole 2001.
- Popowska-Taborska H., 1980, Kaszubszczyzna. Zarys dziejów, Warszawa.
- Zasady pisowni kaszubskiej, wyd. 2, Gdańsk 1984.
- Lorentz F., Gramatyka pomorska, t. 1-3, Poznań 1927-1937 (Wrocław 1958-1962).
- Treder J., Wyrazy kaszubskie w słowniku A. Brücknera, w: Poznańskie Spotkania Językoznawcze, t. III, pod red. Z. Krażyńskiej i Z. Zagórskiego, Poznań 1998, s. 91–105.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W01, K_W03, K_W04, K_W09, K_W10 K_U02, K_U06, K_U08, K_U18 K_K08</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W01, K_W03, K_W04, K_W09, K_W10</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną podstawową wiedzę o historii kaszubszczyzny literackiej (K_W01), • z wykorzystaniem literatury przedmiotu przedstawia granice kaszubszczyzny, rodowód nazwy "Kaszuby", wymienia badaczy kaszubszczyzny, przyporządkowuje im ich zasługi i dzieła, zna daty wydania kolejnych historycznych słowników kaszubszczyzny, zna podstawową terminologię filologiczną, szczególnie dotyczącą leksykografii (K_W03), • ma elementarną wiedzę na temat zróżnicowania dialektalnego kaszubszczyzny w XIX w. i dziś (K_W04), • ma podstawową wiedzę o historii Kaszubów na tle historii Polski (K_W09), • ma elementarną wiedzę na temat geograficznego, kulturowego, etnicznego i religijnego zróżnicowania Polski i Pomorza (K_W10). <p>Umiejętności</p> <p>K_U02, K_U06, K_U08, K_U18</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawowe umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk językowych, szczególnie dotyczących historii kaszubszczyzny literackiej (K_U02), • umie formułować własne wnioski i argumentować je, powołując się na literaturę (K_U06), • potrafi odpowiedzieć pisemnie, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych oraz źródeł, na zadane pytanie problemowe (K_U08), • potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role (K_U18). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_U08</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • widzi potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe i język regionalny dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej; ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_K08).
<p>Kontakt</p> <p>justyna.pomierska@ug.edu.pl</p>	